

Referat

AALBORG BYRÅD

Aalborg Byråd

Skoleudvalget

Mødet den 01.03.2016 kl. 08.30

Godthåbsgade 8,

**Aalborg
Kommune**

Indholdsfortegnelse

Åben

1	Godkendelse af dagsorden	1
2	Drøftelse af emner til omprioriteringsbidrag	2
3	Drøftelse af status på Learning Pipeline i Skoleforvaltningen	4
4	Orientering om foreløbigt regnskab 2015	7
5	Godkendelse af Kvalitetsrapport 2015	8
6	Godkendelse af Drengindsats	14
7	Godkendelse af helhedsorienteret indsats der skal mindske betydningen af svag social baggrund	19
8	Godkendelse af kommissorium for Samarbejde mellem folkebibliotekerne og Pædagogisk Læringscenter på skolerne	24
9	Orientering fra rådmand og direktør	29
10	Eventuelt	31
11	Godkendelse af referat	33

Tid	Tirsdag 1. marts 2016, kl. 08.30
Sted	Godthåbsgade 8, Mødelokale 2
Afbud	Per Clausen
Til stede	Jørgen Hein, Tina French Nielsen, Anna Kirsten Olesen, Hans Thorup, Jan Nymark Thaysen, Helle Frederiksen
Øvrige deltagere	Hardy Pedersen, Kristina Østergaard Kristoffersen og Pernille Fruergård Simonsen.
Øvrige oplysninger	

Punkt 1.

Godkendelse af dagsorden

Beslutning:

Godkendt.

Per Clausen var fraværende.

Punkt 2.

Drøftelse af emner til omprioriteringsbidrag

2015-061487

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets drøftelse, forslag til emner der kan indgå i omprioriteringsbidraget.

Beslutning:

Drøftet.

Forvaltningen indarbejder Skoleudvalgets ændringer, og fremlægger på næste møde et forslag til besparelser.

Per Clausen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Omprioriteringsbidraget udgør 1 pct. af kommunens serviceudgifter. Det samlede omprioriteringsbidrag i Aalborg Kommune er 84,4 mio. kr. om året. Skoleforvaltningens andel af omprioriteringsbidraget udgør 19,7 mio. kr. i 2017. I både 2018 og 2019 skal der ligeledes reduceres med 1 pct. således at den samlede reduktion i 2019 er 59,1 mio. kr.

Skoleudvalget skal have behandlet forslag til finansiering af Skoleforvaltningens andel af omprioriteringsbidraget senest den 1. april 2016.

Skoleudvalget har på tidligere møder haft indledende drøftelser af omprioriteringsbidraget.

På mødet fremlægger forvaltningen forslag til finansiering inden for udvalgte emner, der indgår som Skoleforvaltningens andel af omprioriteringsbidraget.

På Skoleudvalgsmødet d. 15. marts træffes endelig beslutning om finansiering af omprioriteringsbidraget.

Punkt 3.

Drøftelse af status på Learning Pipeline i Skoleforvaltningen

2014-47598

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets drøftelse, status på Learning Pipeline i Skoleforvaltningen.

Beslutning:

Drøftet.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Implementeringsmødet - en milepæl i projektet

Den 5. februar blev der afholdt implementeringsmøde i det der nu hedder Learning Pipeline projektet. Mødet var en milepæl i projektet og markerede overgangen fra arbejdet med at formulere profilerne, til et konkret fokus på omsætning til daglig praksis hos ledere og medarbejdere. På mødet deltog Skoleudvalget, lederne i Skoleforvaltningen, samt de medarbejdere, der har bidraget til udarbejdelsen af profilerne. Formålet med implementeringsmødet var at give et fælles afsæt for den lokale omsætnings- og forankringsproces i foråret 2016, herunder at præsentere profilerne for både medarbejder- og lederniveauer.

Implementeringsmødet markerede således igangsætningen af de lokale forløb, hvor samtlige arbejdspladser i Skoleforvaltningen arbejder med omsætningen af de endelige profiler til reel praksis og derved også går i dialog omkring forventningerne og forbindelserne til hinanden.

Mødet markerede ligeledes et skift i projekttitlen fra "Offentlig Leadership Pipeline i Skoleforvaltningen" til "Learning Pipeline - sammen om læring og ledelse". Navnet markerer forvaltningens fokus på læring som kerneopgave, at ledere og medarbejdere arbejder sammen om kerneopgaven og at det sker gennem ledelse. I profilerne er der sket en sammensmeltning af teorien om offentlig leadership pipeline og konkret viden om, hvad der virker i pædagogisk praksis. Det afspejler sig nu også i navnet.

Hvorfor gør vi det?

Der er flere grunde til, at vi i Skoleforvaltningen arbejder med Learning Pipeline. Via arbejdet med profiler bliver vi mere fokuserede på de kerneopgaver som vi har som medarbejdere, ledere og politikere. Vi får et større blik for, hvad vi laver på de forskellige niveauer i organisationen og for hvordan vi hver i sær bidrager til at løse vores fælles kerneopgave, som er læring for børnene. På det strategiske niveau er målet, at Skoleforvaltningen får en medarbejder- og lederkultur, der på alle niveauer effektivt omsætter og oversætter de politiske mål til konkret praksis. Det skal være *nemmere, sjovere, og bedre* at være medarbejder, leder og politiker i Skoleforvaltningen.

Profilen for det politiske niveau

Skoleudvalget har på mødet den 2. februar 2016 arbejdet kort med profilen for Skoleudvalget. Som forberedelse til den kommende implementering af profilen for Skoleudvalget, kan Skoleudvalget drøfte følgende:

- Hvad er de vigtigste elementer i profilen for Skoleudvalget?
- Hvilken forandring vil profilen få for Skoleudvalgets arbejde?
- Hvad er tegnene på at Skoleudvalget lykkes med at følge profilen for Skoleudvalget?
 - Hvad vil det kræve af udvalgsmedlemmerne?
 - Hvad vil det kræve af:
 - Rådmand
 - Skolebestyrelser
 - Direktør
 - Leder af ledere
 - Leder af medarbejdere
 - Medarbejdere
- Hvilke ønsker og forventninger har Skoleudvalget til indhold og proces på workshoppen den 15. marts 2016.

"Kom godt i gang – workshop" for Skoleudvalget

Den 15. marts 9.30-11.00 er der planlagt en implementeringsworkshop på Skoleudvalgets ordinære møde hvor der aktivt arbejdes med at omsætte profilerne fra papir til praksis.

På mødet vil den øverste del af ledelseskæden (SKU, Rådmand, Direktør og Chefer) drøfte følgende mellem niveauerne:

- Hvad har vi konkret brug for fra hinanden, med inspiration i profilerne?
Centrale spørgsmål er her: *Hvad har vi brug for fra hinanden? Hvad skal der konkret gøres mere af, mindre af og hvad skal gøres af nyt? Hvordan gør vi det i praksis?*

Lederseminarer fra februar til april 2016

I perioden fra februar til april er forvaltningens ledere inviteret til to lederseminarer, der giver lederne mulighed for at arbejde med egen profil og egen profil i forhold til ledelsesteamets opgaver og samarbejde. Processen vil tage udgangspunkt i aktuelle opgaver som organisationen arbejder med. Et emne bliver f.eks. implementering af Læringsplatformen. På seminarerne vil der herudover blive mulighed for at lederne kan planlægge og få sparring i forhold til planlægningen af de konkrete involverende processer med medarbejderne på egen skole.

Punkt 4.**Orientering om foreløbigt regnskab 2015**

2016-009623

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets orientering, foreløbigt regnskab for 2015.**Sagsbeskrivelse**

Sagen omhandler det foreløbige regnskab for Skoleforvaltningen for 2015.

Der kan stadig forekomme enkelte omposterings, hvorfor tallene kan ændre sig marginalt.

Regnskabets hovedtal er i nettotal:

1.000 kr.	Forbrug	Budget	Regnskab
Sektor skoler drift serviceudgifter	2.073.315	2.105.860	32.545
Sektor skoler budgetgarantere udgifter	3.702	2.475	-1.227
Sektor administration drift	39.043	39.091	48
Anlæg	84.923	92.321	7.398

På Skoleudvalgets møde vil hovedtallene blive uddybet og de enkelte områder vil blive gennemgået.

Beslutning:

Til orientering.

Per Clausen, Jan Nymark Thaysen og Helle Frederiksen var fraværende.

Punkt 5.

Godkendelse af Kvalitetsrapport 2015

2016-000814

Skoleforvaltningen indstiller, at Byrådet godkender "Kvalitetsrapport 2015".

Beslutning:

Skoleudvalget godkender indstillingen.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Punktet "Kvalitetsrapport 2015" fremsendes til Skoleudvalget, fordi Aalborg Kommune jf. Folkeskoleloven skal udarbejde en kvalitetsrapport, der skal understøtte en systematisk evaluerings- og resultatopfølgning på kommunalt niveau og fungere som grundlag for lokal dialog og kvalitetsudvikling. Inden Skoleudvalget behandler punktet har der været gennemført en høring i skolebestyrelserne.

Kvalitetsrapporten fremsendes efter godkendelse i Skoleudvalget til orientering i Byrådet.

Baggrund

Visionen for Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune udgør sammen med de nationalt fastsatte mål og resultatmål for folkeskolen grundlaget for arbejdet med kvalitetsrapporten. Visionens mål lyder:

- Alle elever bliver dygtigere hver dag
- Alle elever har mod på at deltage i verden
- Alle har en ven i skolen
- Læringen foregår overvejende eksperimenterende og problemløsende
- Alle ansatte arbejder systematisk med at skabe læring og trivsel

De nationale mål og resultatmål i aftalen om et fagligt løft af folkeskolen er følgende:

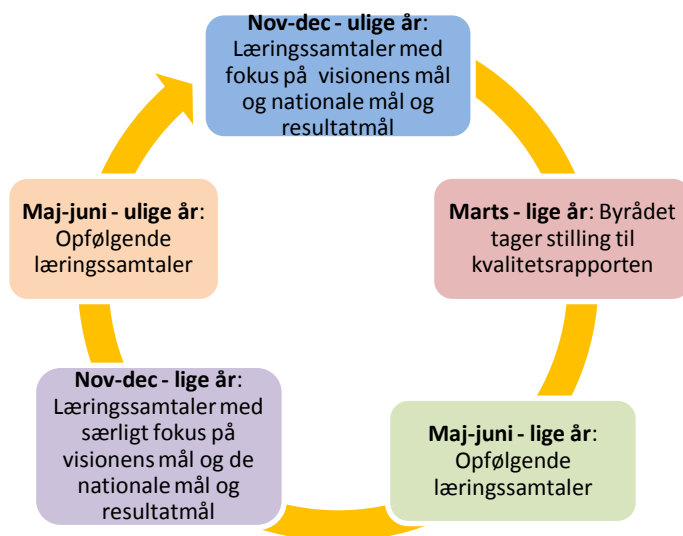
- 1) Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
 - Mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
 - Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år.
- 2) Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
 - Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år.
- 3) Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.
 - Elevernes trivsel skal øges.

Kvalitetsrapporten i en styringsmæssig sammenhæng

I forhold til opfølgning på både visionen og de nationale mål og resultatmål arbejdes der med en 2-årig cyklus for opfølgningen.

Dette er bl.a. muliggjort af, at der med Folkeskolereformen ikke længere er krav om, at kvalitetsrapporten udarbejdes hvert år – fremadrettet skal den kun udarbejdes i lige år.

Selv om der kun udarbejdes en central kvalitetsrapport hvert andet år, gennemføres der fortsat læringssamtaler med udgangspunkt i skolernes egne data samt data, der underbygger arbejdet med Aalborg Kommunes vision.

Læringssamtaler

Ligesom det var tilfældet i 2014, er der gennemført læringssamtaler med alle skoleledelser i Aalborg Kommune med udgangspunkt i kvalitetsrapportens data for den enkelte skole.

Formålet med læringssamtalen har været at få skabt et fælles billede af skolens resultater og skolens kultur i relation til visionens mål og de nationale mål, samt for at sætte mål for skolens udvikling.

Læringssamtalerne sikrer dermed stærkt og fortsat ledelsesfokus på faglige og trivselsmæssige resultater og opsamler og synliggør, hvor der er behov for support til det lokale arbejde på skolerne.

Der har i læringssamtalerne i 2015 været særlig opmærksomhed på to områder; dels hvordan skolen arbejder med læringsmålsstyret undervisning og læringsprogression og hvordan skolen har fulgt op på trivselsmålingen.

Data

Størsteparten af data i kvalitetsrapporten hentes i Undervisningsministeriets database.

Trivselsmålingen er for første gang medtaget i kvalitetsrapporten. I rapporten er Aalborg Kommunes samlede resultater af trivselsmålingen medtaget. Den enkelte skoles resultater vedhæftes som bilag til Skoleudvalget.

Resultaterne af de nationale test er fortrolige. Det betyder, at Skoleforvaltningen ikke må offentliggøre specifikke resultater af de nationale test – hverken på kommuneniveau eller skoleniveau. Skoleudvalget vil i forbindelse med behandlingen af kvalitetsrapporten få fremlagt de specifikke resultater på et lukket bilag på dagsordenen.

I modsætning til kvalitetsrapporten for 2014 er gennemsnittene for Aalborg Kommune beregnet ud fra de 50 almenskoler. I 2014 indgik specialskoler og dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder i gennemsnittet. For at give et mere korrekt billede er specialskoler i dette års kvalitetsrapport præsenteret særskilt. Alle data – også fra de tidligere år og for landsgennemsnittet – er naturligvis opdateret efter den nye beregningsmetode, således at data kan sammenlignes.

Handlinger i kvalitetsrapport 2015

Der foreslås i Kvalitetsrapporten en række handlinger:

- **Dansk, læsning på mellemtrinnet** – Det kan konstateres, at Aalborg Kommunes resultater falder på mellemtrinnet i dansk, læsning. Derfor foreslås en indsats omkring læsning generelt men med særligt fokus på at forbedre resultaterne på mellemtrinnet.
- **Validitet i datagrundlaget i de nationale test** – Flere skoler udtrykker i læringssamtalerne bekymring for, om de nationale test giver et retvisende billede af elevernes faglige niveau bl.a. begrundet i manglende viden om gennemførelse af nationale test samt tekniske udfordringer og tvivl om brug af hjælpemidler til testene. Derfor vil der blive arbejdet på at sikre valide data, således at testresultaterne kan blive mere anvendelige for den pædagogiske praksis og medvirke til analyser af læringsprogression og mål om øget læring.
- **Indsats vedr. elevinddragelse** – En af de største udfordringer i trivselsmålingen vurderes at være elevinddragelse, hvor 39 % af eleverne på 4.-9. klassetrin udtrykker, at de aldrig eller sjældent er med til at bestemme, hvad der skal laves i timerne. Aalborg Kommune har pr. januar 2016 igangsat projekter i samarbejde med elevorganisationen Danske Skolelever i forhold til elevinddragelse.
- **Indsats vedr. mobning** – En anden udfordring i trivselsmålingen er mobning, hvor ca. 10 % af eleverne på 4.-9. klassetrin udtrykker, at de i en eller anden grad er blevet mobbet i dette skoleår. Skolerne har til opgave løbende at opdatere deres handleplaner vedr. mobning. Skoleforvaltningen vil i 2016 indsamle skolernes handleplaner med henblik på at sprede gode erfaringer om forebyggelse af mobning. Derudover sættes der fokus på emnet bl.a. i netværket for trivselspersoner.
- **Validitet i datagrundlag vedr. trivselsmålingen** – Ligesom det er tilfældet med de nationale test, er der flere skoler, der udtrykker skepsis omkring resultaterne bl.a. pga. manglende forberedelse af eleverne på undersøgelsens spørgsmål og fordi eleverne i deres svar vil være meget påvirket af fx deres oplevelser i sidste undervisningslektion eller frikvarter. Skoleforvaltningen udarbejder i foråret 2016 et vejlednings- og undervisningsmateriale, der kan anvendes som forberedelse til trivselsmålingen.
- **Kompetencedækning** – Det kan konstateres, at Aalborg Kommunes samlede kompetencedækningsprocent er faldet i forhold til sidste kvalitetsrapport. Den væsentligste årsag til faldet vurderes at være, at der er nye og højere kriterier fra ministeriets side i forhold til vurderingen af linjefag eller kompetencer svarende til linjefag. Det nationale delmål om 85 % kompetencedækning i 2016 er nået. Målet er 95 % kompetencedækning i 2020. Derfor er der bl.a. ansøgt A.P. Møllers fond om økonomisk støtte til yderligere kompetenceudvikling.
- **Specialskoler** - Det tilgængelige datamateriale for specialskolerne er meget forskelligt, og det er vanskeligt at få et entydigt billede af skolernes faglige og trivselsmæssige udvikling ud fra det tilgængelige datamateriale. Det er aftalt med specialskolerne, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der har til formål at generere relevante data, der kan indgå i kommende kvalitetsrapporter.

Udover ovenstående nye handlinger er der igangsat en række handlinger, som støtter op om flere af kvalitetsrapportens emner; herunder fx inklusionsstrategien – ”Fællesskaber for alle”, den nye læringsplatform, arbejdet med værktøj til læringsprogression i forbindelse med de nationale test, uddannelse af vejledere samt læringssamtaler på skolerne i forhold til opfølgning på elevernes læring og trivsel.

Der er lavet konkrete aftaler om konsulentopfølgning med enkelte skoler. Opfølgningen sker typisk, hvis fx karaktergennemsnittet er meget lavt i bestemte fag eller elevfraværet er højt.

Høring i skolebestyrelser

Der har i perioden 15. januar til 9. februar været gennemført høring i skolebestyrelserne. Hørings-svarene er vedhæftet som bilag sammen med Skoleforvaltningens kommentarer til høringssvare-ne.

Tidsplan

Tirsdag den 1. marts	Skoleudvalget
Mandag den 7. marts	Magistrat
Mandag den 14. marts	Byrådet – godkendelse

Bilag:

Samlet rapport - 11. februar.pdf

Bilag - kvalitetsrapport 2015 - 11. februar.pdf

Trivselsmåling - 0.-3. klasse.pdf

Trivselsmåling 4-9. klasse.pdf

bilag - Høringssvar.pdf

Punkt 6.

Godkendelse af Drengindsats

2016-009657

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender, at der iværksættes tiltag i forhold til de anbefalinger der fremgår af sagsfremstillingen.

Beslutning:

Godkendt.

Udvalget får en status på drengindsatsen i november 2016, 1. evaluering i august 2017 og 2. evaluering i august 2018.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

Skoleudvalget godkendte i forbindelse med behandling af Kvalitetsrapport 2014, at der skulle igangsættes en analyse af drenges faglige præstationer.

Kvalitetsrapport 2014 viser, at der ved afgangsprøverne er stor forskel på, hvordan piger og drenge præsterer. Drengene præsterer markant dårligere end pigerne i dansk og i de bundne prøvefag og afstanden vokser. I matematik præsterer drengene en anelse højere end pigerne. Der er samtidig betydeligt flere drenge end piger, som ikke opnår karakteren 2 i både dansk og matematik og dermed ikke opfylder adgangsbetingelserne til en ungdomsuddannelse.

Skoleudvalget godkendte d. 21. april 2015 kommissorium for analysen.

På baggrund af ovenstående har Skoleforvaltningen udarbejdet en analyserapport, som belyser data, forskningsresultater, nationale erfaringer og lokale erfaringer. Rapporten munder ud i en række anbefalinger til konkrete indsatser som kan iværksættes på skolerne med support fra UngAalborg og Afd. for Læring og Pædagogik.

Data

Dataanalysen inddrager resultater fra afgangsprøverne i hhv. skoleåret 2013/14 og skoleåret 2014/15 og viser at forskellene mellem drenges og pigers resultater kan forklares med tre primære årsager:

- drengene præsterer lavt og der opstår dermed et gab til pigernes præstation, som ikke nødvendigvis er markant høj
- der er et stort gab mellem drenge og piger, men uden at drengene præsterer markant lavt - pigerne præsterer blot markant højere end drengene
- en kombination af begge ovenstående - drengene præsterer lavt og under kommunegennemsnit, mens pigerne præsterer højt og over kommunegennemsnit

Samlet over de to skoleår var der 31 skoler, hvor drengenes gennemsnit enten lå mere end 1,0 under det kommunale gennemsnit for drengene eller gabet mellem drenge og piger lå over 1,0 - eller begge dele. Skilt ud på fag viser det sig, at drengene præsterer over pigernes niveau i matematik i både 2013/14 (0,1) og i 2014/15 (0,2).

I dansk præsterer pigerne 1,4 over drengene i både 2013/14 og 2014/15.

Dataanalysen viser ikke nogle skoler, hvor der er et entydigt billede af, at de lykkes med at drengene præsterer bedre end pigerne. På en enkelt skole præsterer drengene både i skoleåret 2013/14 og 2014/15 højere end pigerne, men årsagen er begge år, at pigerne præsterer lavt. På flere andre skoler præsterer drengene godt nok højt, men pigerne præsterer endnu højere og skolerne har derfor et gab mellem drenge og piger. Det har derfor ikke været muligt at undersøge skoler med en praksis hvor drenge præsterer højt og uddrage erfaringer heraf.

For de skoler, hvor drengene præsterer markant lavt er der enten tale om at der er et lavt antal elever pr. årgang hvorved enkelte elevers lave præstationer får større effekt på gennemsnittet eller der er tale om skoler, hvor både piger og drenge præsterer lavt. Det har derfor ikke været muligt at isolere og kortlægge en bestemt praksis ift. at drenge præsterer lavt.

Forskning i faktorer med indflydelse på drenges resultater

Følgende faktorer fra forskning kan spille en faktor ift. drenges faglige præstationer og det anbefales at indtage disse i konkrete indsatser:

- Lærernes forventninger spiller en afgørende rolle for de faglige præstationer
- Struktur og variation i undervisningen øger drenges læringsudbytte
- Skolerne må arbejde målrettet med at fremme motivationen og lysten til læring
- Kulturel mangfoldighed kan være en styrke i undervisningen
- Coachingsamtaler hjælper udsatte drenge
- Tilstedeværelsen af sociale medier i undervisningen stjæler opmærksomheden og hæmmer læringen

Nationale og lokale erfaringer

Erfaringer fra nationale og lokale indsatser giver konkrete eksempler og metoder, som kan videreføres eller integreres i indsatser på skolerne i Aalborg.

Nationale eksempler er:

- Løkkefondens Drengeskole
- Projektet "Drenges liv og læring" fra Århus Kommune

Lokale eksempler er:

- Accelerator fra UngAalborg
- Praktisk kulturfag (PKF) fra Mou Skole
- Læringsrebellerne fra Mellervangskolen
- Holddeling fra Nibe
- Projekt Forældreinddragelse fra Sønderbroskolen
- Sommercamp for minoritetsdrenge fra Seminariskolen
- Generel indsats omkring målstyret undervisning på alle skoler

Anbefalinger

På baggrund af data, forskning og hhv. nationale og lokale erfaringer anbefales det, at der arbejdes systematisk med nedenstående indsatser:

1. Aktiviteter med fokus på forskning og videndeling (2 temaeftermiddage)
2. Systematisk opfølgning på 31 skoler med faglige indsatser indenfor:
 - a. Motivation og den daglige undervisning
 - b. Drenge og dansk
3. Udbredelse af tilbud til særligt udfordrede elever:
 - a. Accelerator
 - b. Praktisk Kulturfag (PKF) og Læringsrebellerne
 - c. Turboforløb
 - d. Sommerskole
4. Øvrige supporttiltag, som iværksættes af Skoleforvaltningen, Afd. Læring og Pædagogik

Afd. for Læring og Pædagogik følger op og yder support til de 31 skoler samt sikrer videnspredning og evaluering på tværs af kommunen. Indsatserne evalueres lokalt og i forbindelse med næste kvalitetsrapport i 2017.

Økonomi

De fælles aktiviteter med fokus på forskning og videndeling, Læringslaboratorie, Turboforløb og Sommerskole finansieres centralt (delvist fra UVM).

Der ydes tilskud fra UngAalborg til udbredelse af Accelerator samt Praktisk Kulturfag (PKF) samtidig med søgning af midler hos fonde.

De lokale indsatser er koblet tæt på lærernes daglige aktiviteter, hvorfor disse finansieres lokalt.

Bilag:

Rapport - Særlig indsats vedrørende drenges faglige resultater.docx

Notat - Drengecamp Accelerator.docx

Punkt 7.

Godkendelse af helhedsorienteret indsats der skal mindske betydningen af svag social baggrund

2016-001710

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender,

at ni skoler i forbindelse med den helhedsorienterede indsats arbejder videre ud fra overskrifterne:
Overgange, forældresamarbejde, trivsel og motivation

at der igangsættes en række centrale indsatser:

- 1) særligt tilrettelagt overgang fra dagtilbud til skole,
- 2) samarbejde med Aalborg Universitet omkring forskning i udsatte børn og unge,
- 3) uddannelse af plejefamilier og kontaktpersonkorps,
- 4) sociale fællesskaber,
- 5) læringskasser,
- 6) samarbejde med Red Barnet – barnets ven,
- 7) læringsmålstyret undervisning samt
- 8) turboforløb for fagligt udfordrede elever
- 9) overgang til - og samarbejde med fritidscentrene

at indsatserne gennemføres over en to-årig periode og løber til foråret 2018

at Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget løbende vil få tilbagemeldinger på fremdriften i indsatsen

at der gennemføres en endelig evaluering af indsatsen i foråret 2018.

Nærværende indstilling fremsendes ligeledes til godkendelse i Familie- og Socialudvalget den 4. marts.

Beslutning:

Godkendt.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Nærværende indstilling fremsendes, fordi Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget skal godkende det videre arbejde med den helhedsorienterede indsats der skal mindske betydningen af svag social baggrund.

De beskrevne indsatser skal ses i sammenhæng med den kommende Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov. Samtidig udgør indsatserne en væsentlig del af implementeringen af de 10 anbefalinger omkring udsatte børns undervisning, som blev politisk besluttet i Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget i august 2015. Endelig er der sammenhæng med Aalborg Kommunes trivselsindsats og arbejde med drop-out-truede elever.

Sideløbende med denne indsats har der i Skoleforvaltningen været gennemført en indsats i forhold til drenge. Der er en del sammenfald i indsatserne – i begge indsatser indgår fx arbejdet med læringsmålsstyret undervisning og turboforløb for fagligt udfordrede elever, fordi de vurderes at være centrale i forhold til begge målgrupper. Afrapporteringen vedr. drengeindsatsen behandles ligeledes på Skoleudvalgets møde den 1. marts.

Der er ligeledes meget fokus på emnet nationalt – bl.a. er et af de nationale mål i Folkeskolereformen, at folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater. Derudover blev der for nylig nedsat en ekspertgruppe i Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, der skal komme med bud på, hvordan der kan gives bedre støtte til de unge, der har mistet grebet om skolen. Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger inden for tre temaer: 1. Ansvar for unge og bedre samarbejde, 2. Bedre vej fra folkeskole til ungdomsuddannelse og 3. Bedre kvalitet i de forberedende tilbud, så de unge får den hjælp, de skal have.

Baggrund

På baggrund af data fra kvalitetsrapporten fra 2014 har Skoleforvaltningen i samarbejde med Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen igangsat en helhedsorienteret indsats. I Kvalitetsrapporten kunne det konstateres, at en række skoler havde nogle fælles kendetegn fx lave gennemsnitskarakterer, mange elever som ikke gik op til alle afgangsprøver, mange elever som ikke fortsatte i en ungdomsuddannelse efter endt grundskole og højt elevfravær. På baggrund af disse kendetegn er der udvalgt 9 skoler i Aalborg Kommune, som deltager i den helhedsorienterede indsats. De deltagende skoler er: Farstrup skole, Filstedvejens skole, Hals skole, Herningvejens skole, Løvvangskolen, Mellervangskolen, Seminarieskolen, Sønderbro skolen og Tornhøjsskolen.

Det overordnede formål med helhedsindsatsen er at mindske betydningen af svag social baggrund – og dermed medvirke til, at børn og unge fra udsatte positioner klarer sig bedre i skolen (bedre trivsel og mere læring).

Succeskriteriet for den samlede indsats er koblet op på de nationale måltal for Folkeskoles udvikling, som lyder:

- At mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse i de nationale test
- At andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år
- At andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år
- At elevernes trivsel skal øges

Der er opstillet differentierede mål for de enkelte skoler – det er skoleledelsernes ansvar i samarbejde med forvaltningen at gennemføre de lokale projekter og følge op på resultaterne.

Der har i løbet af skoleåret 2015/2016 været gennemført en række handlinger; herunder indsamling af relevant forskningsviden, indsamling af viden fra andre kommuner og lande. Derudover er der afholdt en række møder med de deltagende skoler i forhold til at udvælge de fælles indsatser og de indsatser som den enkelte skole har fokus på.

Forskningsresultater, relevante indsatser i andre kommuner og kendetegn vedr. udsatte børn og unge fremgår af bilaget.

Indsatser på skoleniveau

De deltagende skoler har hver især arbejdet med, hvilke indsatser de vil igangsætte. Indsatserne kan overordnet kategoriseres i temaerne: forældresamarbejde, trivsel og motivation og overgange.

Forældresamarbejde – Forskningen og erfaringer fra praksis viser at samarbejde mellem skole og hjem er afgørende for barnets tillid til og aktive deltagelse i skolen. Formålet med at sætte fokus på forældresamarbejde er at styrke skole og forældre i at samarbejde om at tage ansvar for det enkelte barns læring og trivsel.

Motivation og trivsel – Uden anerkendelse kan barnet ikke udvikle sig fuldt ud. At blive set, hørt og anerkendt som elev i skolesammenhæng, er en forudsætning for at skabe mening med forandringer, opleve engagement og lyst til at lære. Dette er især væsentligt i forhold til elever med svag social baggrund.

Overgange – Det at bevæge sig fra en kendt arena til en mindre kendt er, for alle børn men især for børn med svag social baggrund, en forandringsproces der skal faciliteres. Fokus på faserne før-under og efter i overgangen fra eksempelvis børnehave til skole skaber tryghed og handlemulighed for barnet. Derudover skaber det afsæt for barnets videre læring og trivsel.

Alle skolernes indsatser kan læses i bilaget.

Det forventes, at der undervejs i arbejdet igangsættes endnu flere indsatser. Der kobles 1-2 konsulenter fra enten Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen eller Skoleforvaltningen på skolernes indsatser.

Centrale indsatser

Udover indsatserne på skoleniveau foreslås igangsat en række handlinger på centralt niveau, der støtter op om skolernes projekter. De foreslåede er:

Særligt tilrettelagt overgang fra dagtilbud til skole – Målgruppen for denne indsats er børn, der har behov for støtte i forbindelse med skiftet fra daginstitution til skole. Målet er, gennem en konkret "håndholdt" indsats, at understøtte børnene til en god start i skolen i tæt samarbejde med forældrene. Projektet gennemføres i første omgang på tre skoler og tilhørende daginstitutioner.

Center for forskning i socialt arbejde med udsatte børn – Det Obelske Familiefond har doneret penge til et forskningscenter på Aalborg Universitet, der har til formål at forske i socialt arbejde med udsatte børn og unge under ledelse af lektor Karin Kildedal. De aktiviteter, der vil foregå i centeret, skal bidrage til at udvikle kvaliteten i den daglige praksis, der udøves i forhold til udsatte børn og unge samt deres familier. Forskningen på området vil foregå i et tæt samspil med Aalborg Kommune, som har indvilliget i at deltage i et større treårigt forskningsprojekt. Projektet har til formål at tilvejebringe ny viden, der kan anvendes i forbindelse med at målrette indsatsen i forhold til udsatte børn og unge.

Uddannelse af plejefamilier og kontaktpersonkorps – Formålet med indsatsen er at uddanne plejefamilier og kontaktpersonkorps, så de opnår kompetencer til at støtte op omkring udsatte og anbragte børn og unges læring. Gennem et uddannelsesforløb lærer plejefamilierne og kontaktpersonerne forskellige metoder til at støtte op omkring børnene og de unge. Med indsatsen udvides kontaktpersonkorpsets primære opgave - at styrke børnene og de unges sociale egenskaber - til også at omfatte en optimering af børnene og de unges læring. Indsatsen kan udvides til også at omfatte personale fra anbringelsesinstitutioner og pædagogiske familierådgivere.

Sociale fællesskaber – Gode sociale relationer giver trivsel og trivsel giver lyst til at lære. En af metoderne til at skabe gode sociale relationer er ved at gøre det lettere for børnene og de unge at deltage i det lokale fritids- og kulturliv. Servicelovens § 11 er en forebyggelsesparagraf, der gør det muligt for kommunerne, at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte. Derudover er der i Sundheds- og Kulturforvaltningen igangsat forsøg med kulturpas, der kan anvendes af skoler og børnehaver (i udvalgte skoledistrikter), konkret til børn på 3-6 år og til elever i 2. klasse. Det vurderes væsentligt, at skolerne inddrages i forhold til at opfordre og hjælpe børnene over i aktiviteterne.

Læringskasser – Udsatte børn og unge har typisk ikke i samme omfang som andre børn og unge adgang til skoleunderstøttende materiale som fx bøger og spil. Der laves i foråret 2016 fondsansøgninger med henblik på at skaffe finansiering til, at udsatte børn og unge vil kunne få en læringskasse med skoleunderstøttende materiale. Materialet skal ligeledes være tilgængeligt på skolerne, således at skolens medarbejdere kan hjælpe elever og forældre med brugen af læringskasserne.

Red barnet-barnets ven – Alle børn og unge skal have en ven. Derfor etableres et samarbejde med Red Barnet Ungdom i forhold til projektet Barnets Ven, der er et rollemodelprojekt for børn, der har brug for en stabil ven og positiv rollemodel. Projektet indbefatter en barn-til-ung relation, hvor unge bliver matchet med et sårbart barn, der har brug for støtte og gode oplevelser i hverdagen. Der arbejdes på, at rollemodellerne ligeledes kan få en rolle i forhold til at støtte op omkring læringen i skolen.

Læringsmålsstyret undervisning – Forskning viser, at synlige mål, evaluering og feedback i særlig grad har positiv betydning for børn og unge med svag social baggrund. Derfor vil Skoleforvaltningens indsats med læringsmålsstyret undervisning, implementering af læringsplatformen mm. også blive fulgt tæt i projektet.

Turboforløb - Der er gode erfaringer med intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever. Der er i forbindelse med forliget om SATS-puljemidlerne afsat ressourcer til yderligere afprøvning af turboforløb. Aalborg Kommune ønsker at afprøve forskellige modeller for turboforløb og ønsker derfor at ansøge om ressourcer fra puljen. Hvor det er relevant i tæt samarbejde med fritidscentre kan undervisning flyttes til fritidscentrenes lokaler og med tilknytning af personale herfra.

Særligt tilrettelagt overgang fra skole til fritidscenter, for de skoler som ligger tæt på et fritidscenter - Målgruppen for denne indsats er børn/unge, der har behov for støtte i forbindelse med skiftet fra skole til fritidscenter. Målet er, gennem en konkret "håndholdt" indsats, at understøtte børnene/de unge til en god start i fritidscentret i tæt samarbejde med forældrene. Projektet gennemføres på de skoler som ligger tæt på et fritidscenter og det lokalt tilhørende fritidscenter.

En uddybet beskrivelse af de enkelte indsatser kan læses i bilaget.

Økonomi

Indsatserne forventes at kunne igangsættes indenfor rammen af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningens eksisterende budget.

Organisering af indsatsen

Der er etableret en arbejdsgruppe bestående af en repræsentant fra hver af de deltagende skoler samt repræsentanter fra Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen. Arbejdsgruppen følger løbende fremdriften både i skolernes indsatser samt i de centrale indsatser. Derudover planlægges en række temadage, hvor der sættes fokus fx på nyeste viden om udsatte børn og unge samt hvor skolerne kan få mulighed for at vidensdele om deres erfaringer med indsatsen.

Tidsplan

Marts 2016	Politisk behandling i Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget
Marts 2016-foråret 2018	Daginstitutioner, skoler, Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen arbejder med indsatser på skoleniveau og indsatser på centralt niveau
Juni 2017	Midtvejsstatus behandles i Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget
Foråret 2018	Endelig evaluering af indsatserne
Juni 2018	Evalueringen præsenteres for Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget vil derudover løbende blive orienteret, når der er nyt i indsatsen. Derudover vil udvalgene blive inviteret til at deltage i temadage om indsatsen.

Bilag:

2016-001710-2 Helhedsorienteret indsats der skal mindske betydningen af svag social baggrund.
14883489_1_0.docx

PowerPoint Helhedsindsatsen 01.03.2016.pptx

Punkt 8.

Godkendelse af kommissorium for Samarbejde mellem folkebibliotekerne og Pædagogisk Læringscenter på skolerne

2015-058535

Skoleforvaltningen og Sundheds- og Kulturforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget og Sundheds- og Kulturudvalget godkender kommissorium for udviklingsgruppen, og

at der etableres en udviklingsgruppe, som har til formål at udvikle et forpligtende samarbejde mellem folkebibliotekerne og skolernes PLC'er.

at gruppen i 2016 fokuserer på flg. opgaver:

- at udvikle det strategisk forpligtende samarbejde mellem PLC og folkebibliotek
- at udvikle nye samarbejdsformer mellem PLC og folkebibliotek
- at styrke læring og digital dannelse med fokus på det enkelte barns udvikling
- at udvikle 3 fælles events til afvikling i 2016 rettet mod hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling.

Beslutning:

Godkendt.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

I forbindelse med Skoleudvalgets behandling af budgetrapporten vedr. budget 2016 blev det besluttet, at Skoleforvaltningen i dialog med Aalborg Bibliotekerne skulle udarbejde en kortlægning af samarbejdsmulighederne mellem PLC og folkebibliotekerne.

Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter fra Aalborg Bibliotekerne og Skoleforvaltningen.

Arbejdsgruppens opgave var at komme med anbefalinger til, hvordan folkebiblioteker og PLC'er kan samarbejde fremover. På baggrund af anbefalingerne igangsættes pilotprojekter, hvor nogle af arbejdsgruppens idéer afprøves.

Folkebiblioteker og PLC'er har en fælles opgave med at give børnene den bedst mulige oplevelse med at møde litteratur, kultur og teknologi, så de får højest mulige kvalitet i deres videre dannelse og uddannelse. Ved at løse opgaven sammen skabes de bedst mulige betingelser for børnene og der åbnes samtidig for muligheden for at mangeartede kompetencer kan bringes i spil på tværs af PLC og folkebibliotek.

Der har nationalt været nedsat en projektgruppe omkring nye samarbejdsformer mellem skole- og folkebiblioteker. Projektgruppen har bestået af repræsentanter fra Bibliotekarforbundet, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Skolebibliotekarere og Kommunernes Skolebiblioteksforening. Projektgruppen anbefaler, at

"et nyt udviklingsgrundlag for samarbejdet er et fælles mål om at styrke børns evner til at skabe, tolke og udveksle alle former for indhold i fysiske og digitale medier. Dette grundlag omfatter lærings- og dannelsesprocesser hos børn, som går på tværs af og opløser folkebibliotekets traditionelle dannelsesopgave og skolebibliotekets læringsopgave".

Der skal samarbejdes hvor det giver mening, og hvor det er en gevinst for børnene. Samtidig skal samarbejdet tilpasses de muligheder, der er i det pågældende lokalområde.

Lovgivning

Folkebiblioteker og PLC'er har forskellige formål og arbejder under forskellige lovgivninger: Biblioteksloven og Folkeskoleloven.

Biblioteksloven

Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger og mange andre medieformer til rådighed.

Folkeskoleloven

§19 stk. 2: Ved hver skole oprettes et pædagogisk læringscenter. Det pædagogiske læringscenter er en del af skolens virksomhed og samarbejder med folkebiblioteket. Det pædagogiske læringscenter stiller undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder også bøger til elevernes fritidslæsning, og yder vejledning i brugen heraf.

Samtidig er en del af det nye formål for PLC at *"samarbejde med eksterne parter om læring, udvikling og trivsel og nyeste viden om målstyret undervisning, læringsaktiviteter og evaluering".*

I forbindelse med vedtagelsen af folkeskolereformen blev der vedtaget en ny bekendtgørelse om PLC. Det betyder, at de pædagogiske læringscentre bliver skolens fælles fundament for læring og udvikling, der fremover varetager forskellige centrale funktioner i forhold til elever, det pædagogiske personale og skolen.

Formålet med PLC er fremover at fremme elevernes læring og trivsel i en motiverende og varieret skoledag ved at udvikle og understøtte læringsrelaterede aktiviteter for eleverne samt inspirere og understøtte det undervisende personales fokus på læreprocesser og læringsresultater.

Fællesbibliotek

Et lokalfællesskab mellem folke- og skolebibliotek, hvor skolebiblioteket normalt har åbent i skoletiden, og folkebiblioteket har åbent efter kl. 14, og hvor de 2 bibliotekstyper har hver sin betjening.

Kombibibliotek

Et integreret folke- og skolebibliotek, hvor man arbejder mest muligt sammen mht. betjening, materialeindkøb, edb-system, arbejdsgange, indretning og økonomi. Kombi-biblioteket er tilgængeligt for alle borgere i hele åbningstiden.

Fælles ledelse af folkebiblioteker og PLC'er:

Der er ikke hjemmel til, at der lokalt kan træffes beslutning om fælles ledelse af biblioteker. Det er derfor nødvendigt at ansøge Undervisningsministeriet om godkendelse af forsøg med fælles ledelse af pædagogiske læringscentre og folkebiblioteker. Det gælder uanset, om det er folkebibliotekets leder eller skolens leder, der skal varetage ledelsen af det kombinerede bibliotek.

Kortlægning

Arbejdsgruppens kortlægning af mulige samarbejdsflader peger på 3 overordnede områder:

- Samarbejde om udvikling, strategi og koordinering
- Samarbejde om events / aktiviteter, hvor man bringer forskellige kompetencer i spil fra hhv. skole og bibliotek, herunder fokus på både lokale events i samarbejde mellem enkelte skoler og lokalbiblioteker samt kommunale events, som tilbydes til alle skoler med Hovedbiblioteket som samarbejdspartner
- Samarbejde om fysiske lokaliteter, materialer, udlån mv.

Anbefalinger

Som ramme for samarbejdet anbefaler arbejdsgruppen, at der etableres en udviklingsgruppe, som skal udvikle et forpligtende samarbejde mellem folkebibliotekerne og skolernes PLC'er, og som skal være strategisk og praktisk omdrejningspunkt for samarbejdet. Gruppen skal arbejde ud fra et fælles mål om at sikre optimale rammer for, at børnene kan dannes og lære. Gruppens opgave er ligeledes at arbejde sammen hvor det giver mening, men samtidig anerkende forskellene mellem PLC'ernes opgave og kompetencer og bibliotekets ditto.

Gruppen skal have beslutningskompetence og bestå af 4-6 repræsentanter i alt (2-3 fra Skoleforvaltningen og 2-3 fra Aalborg Bibliotekerne). Det er centralt for gruppen, at der blandt deltagerne er hhv. er ledere med beslutningskompetence, projektlederkompetencer og forankring i praksis på skoler/ biblioteker. Gruppen kan ifb. med konkrete diskussioner eller projekter supplere sig med flere ad hoc-deltagere.

Udviklingsgruppens opgaver i 2016 kunne være flg.:

- At igangsætte og understøtte lokale projekter mellem enkelte skoler og det lokale bibliotek
- At planlægge et årshjul, der giver alle elever i kommunen mulighed for at besøge Hovedbiblioteket en gang i deres skoletid og skaber overblik over eksisterende tilbud og muligheder for samarbejde (
- At udvikle undervisningsforløb rettet mod elevernes og forældrenes digitale dannelse
- At udvikle 3 fælles events til afvikling i 2016 rettet mod hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling

Arbejdsgruppen anbefaler, at arbejdet med at udvikle muligheder og modeller for samarbejder omkring bygninger, materialer, kørsel samt fælles udlån, aflevering og låneradministration placeres i den nuværende projektorganisation, som arbejder med nyt bibliotekssystem.

Udvikling af innovative læringsrum

Samtidig med processen med at udvikle samarbejde mellem PLC og folkebibliotek, har Skoleforvaltningen og Aalborg Bibliotekerne ansøgt Kulturstyrelsens udviklingspulje om midler til et samarbejdsprojekt "Udvikling af innovative læringsrum".

Projektet har til hensigt at forene og udvikle kompetencer mellem 3 udvalgte skoler og Aalborg Bibliotekerne ift. at styrke elevernes innovative læreprocesser. Indsatsen på skolerne forankres fysisk og personalemæssigt i skolernes PLC'er, som de er i færd med at udvikle som omdrejningspunkt for læring og udvikling.

De involverede skoler er Mellervangskolen, Nøvling Skole og Gl. Hasseris Skole. Skolerne har det til fælles, at de alle på hver sin måde arbejder med innovative læreprocesser, men de savner et rum og kompetencer til at være i det rum, hvor eleverne skal arbejde med "prototype-fasen" i en innovativ læreproces.

Kulturstyrelsen har valgt at støtte med de ansøgte 85.000 kr., så projektet kan nu iværksættes. Det skal afvikles i sin egen projektorganisering jf. ansøgningen, men det vil være naturligt at videndele med den anbefalede udviklingsgruppe.

Økonomi

Skoleforvaltningen og Aalborg Bibliotekerne forpligter sig til at finansiere udviklingsgruppens arbejde og tiltag inden for den eksisterende økonomiske ramme.

I forbindelse med større projekter søges tilskud fra puljer og fonde.

Bilag:

Samarbejde i Aalborg Kommune mellem folkebibliotek og skolebiblioteker.docx

Kommissorium for udviklingsgruppe mellem PLC og folkebibliotek.docx

Ansøgningsmateriale - Udvikling af innovative læringsrum.pdf

Punkt 9.

Orientering fra rådmand og direktør

Beslutning:

Til orientering.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Bilag:

Skoleudvalgets aktiviteter..docx

Punkt 10.

Eventuelt

Beslutning:

Intet.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Bilag:

Sagsoversigt 1. halvår 2016

Punkt 11.

Godkendelse af referat

Beslutning:

Godkendt.

Per Clausen og Jan Nymark Thaysen var fraværende.